

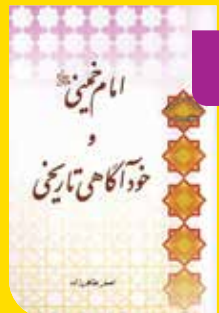
امام خمینی برای نسل سوم

■ سید علی قادری
■ پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

نویسنده توانسته با بیان گوشه‌هایی از افکار و فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی امام خمینی، از زمان استبداد رضاخان تا پیروزی انقلاب اسلامی ایران و پس از آن و حوادث مهم حیات مبارک‌شان شناختی مطلوب از ابعاد سیاسی، اجتماعی، اخلاقی و فکری به‌جامانده از ایشان برای نسل سوم ارائه دهد تا این نسل بتواند به مثابه یک الگو پیرامون شخصیت آن حضرت معرفت پیدا کند.

امام خمینی و خودآگاهی تاریخی

■ اصغر طاهرزاده
■ نشر لب المیزان

نویسنده معتقد است که ذات انقلاب اسلامی با تمام تحولات تاریخی غربی تفاوت ماهوی دارد و لذا نمی‌توان با همان الگوی معرفتی به تحلیل این جریان تاریخ‌ساز نشست. بررسی جایگاه تاریخی انقلاب اسلامی و نقش آن در حال و آینده جهان با عینک غربی، جز دوری از حقیقت آن، ثمری در پی نخواهد داشت. بهترین نوع نگاه مبتنی بر هندسه معرفتی امام خمینی است که نویسنده سعی در تبیین آن دارد.

پابه‌پای آفتاب

■ امیررضا ستوده
■ نشر پنجره

نویسنده توانسته با جمع‌آوری خاطراتی از نزدیکان امام اثری بسیار مفید در این عرصه بر جای گذارد. اهل بیت و بستگان، اعضای دفتر ایشان در قم، نجف، پاریس و تهران، گروه پزشکی و معالج و همچنین یاران، شاگردان و دوستان ایشان از جمله افرادی‌اند که با ایشان ارتباط نزدیک داشته‌اند و توانسته‌اند لحظات زیبا و شنیده‌نشده‌ای را درباره ایشان بیان کنند که از تنوع جذابی برخوردار هستند.

قیام علیه سلفی‌گرایی شیعی

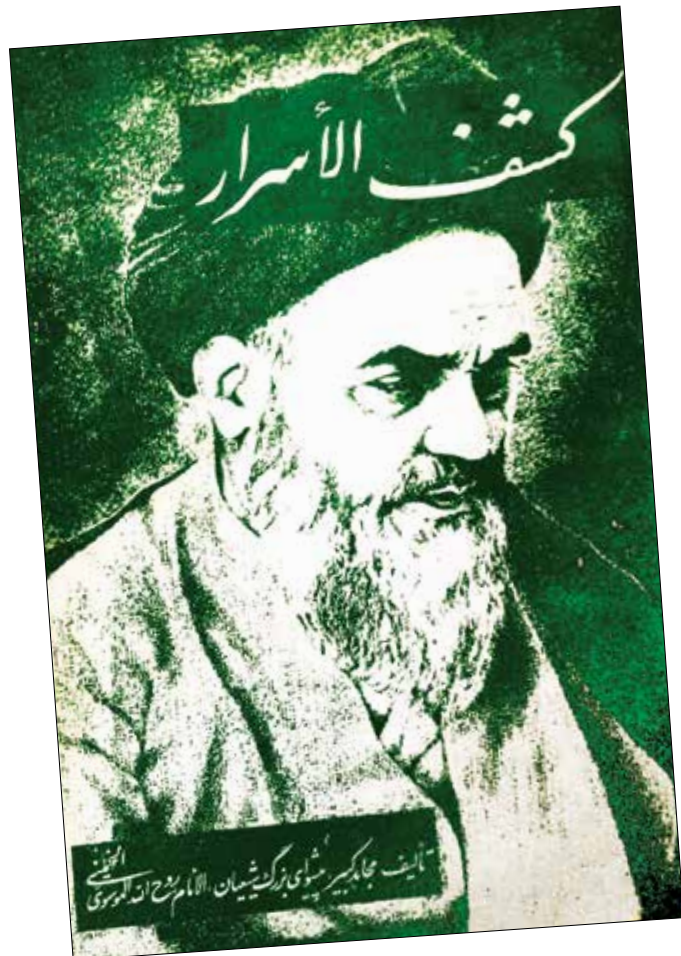
درباره کتاب کشف الاسرار امام خمینی

علی موسوی
دین‌پژوه

پس از هجوم متفقین به ایران در سال ۱۳۲۰ و فرار رضاشاه از کشور، فضای نسبتاً باز سیاسی در کشور حکمفرما شد. برخی از این فضای باز سیاسی جهت یورش بردن به اعتقادات مذهبی مردم استفاده بردند. در همین ایام بود که در تابستان سال ۱۳۲۲ جزوه‌ای در نقد عقاید شیعه امامیه، در هفته‌نامه پرچم، از فردی به نام علی اکبر حکمی‌زاده و با عنوان اسرار هزار ساله به چاپ رسید. البته حکمی‌زاده در سال‌های ۱۳۱۳ تا ۱۳۱۴ مجله همایون را در نقد و مخالفت با عقاید شیعی در ده شماره در قم منتشر ساخته بود. اما جزوه اسرار هزارساله شرح تفصیلی ۱۳ پرسشی بود که نویسنده اش ابتدا برای برخی از روحانیون و علمای دینی فرستاده ولی پاسخی دریافت نکرده و سپس نسبت به انتشار آن اقدام کرده بود. انتشار کتاب اسرار هزارساله که با القای شبهاتی بر مکتب کلامی و فقهی شیعه تاخته بود، هیاهویی در جامعه آن روز ایران پدید آورد. علاوه بر آن به خاطر اختناق حکومت پهلوی، منابر و مواظ برچیده و سخنرانی و تبلیغ کاملاً محدود شده بود. طبعاً جوانان آن روز در برابر این شبهات کاملاً بی‌دفاع بودند.

خواندن همان پرسش نخست کافی است که بدانیم سرمنشا این انتقادات کجاست. حکمی‌زاده می‌پرسد: «حاجت خواستن از پیغمبر و امام و شفا خواستن از تربت و سجده کردن بر آن و ساختن این گنبد و بارگاه‌ها، شرک هست یا نه؟ اگر هست بگویید و اگر نیست خواهشمند است اول معنای شرک را بیان کنید تا ببینیم آن شرکی که این همه اسلام و قرآن با آن جنگیده، با این‌ها چه فرق دارد؟» ناگفته پیداست که این سخنان بسیار شبیه به اعتقادات منحرف سلفی‌ها به رهبری ابن تیمیه است که خاندان آل سعود با تحمیل مکتب وهابیت به مردم عربستان، پیروان سلفی‌گرایی به شمار می‌روند و مخالف هر گونه شفاعت و زیارت و معنویت به شمار می‌روند. ۱۲ پرسش بعدی حکمی‌زاده نیز در پی آن است تا فقه شیعه را وادارد پویایی خود را در پی اعتقادات مکتب وهابیت

به مسلخ ببرد. اما هوشمندی فقیه و مجتهدی وارسته و مستحکم مانع این امر شد. امام خمینی در سال ۱۳۲۲ که با عنوان حاج آقا روح‌الله شناخته می‌شد قلم روشن‌گر خویش را برداشت و کتاب کشف الاسرار را در نقد حکمی‌زاده به رشته تحریر درآورد. امام خمینی (ره) در کشف الاسرار به شبهات و تبلیغات ضددینی و ضدروحانی اسرار هزارساله پاسخ گفته و به استناد حقایق تاریخی و ضمن طرح و نقد آراء فلاسفه یونان قدیم، فلاسفه اسلام و فلاسفه معاصر غرب، بر حقانیت تشیع و نقش سازنده روحانیت اسلام تأکید ورزیده است. در همین کتاب اندیشه حکومت اسلامی و ولایت فقیه در عصر غیبت مطرح شده است و به تفصیل سیاست‌های ضدملی و لائیک رضاخان افشا شده است. این کتاب مورد استقبال قرار می‌گیرد و بارها تجدید چاپ می‌شود. چاپ اول در سال ۱۳۲۳ شمسی و چاپ سوم آن در سال ۱۳۲۷ شمسی در ۳۳۴ صفحه توسط

کتابفروشی علمیه اسلامیة تهران انجام شده است. این کتاب نه تنها در دفاع از عقاید شیعه نوشته شده بلکه مایه‌های اندیشه سیاسی امام را نیز دربر دارد. امام خمینی در کتاب کشف الاسرار با رد صریح افکار و ادعاهای ابن تیمیه و وهابیان که سرچشمه بنیادگرایی اسلامی و بارزترین جلوه آن بودند، مخالفت آنان با آراء هزاران نفر از فلاسفه و دانشمندان را محکوم کرده و می‌نویسد: آنها افراد را از «راه علم و خرد» دور و گمراه می‌کنند. کشف الاسرار از فصل‌بندی و نظم مشخص در مطالب برخوردار نبوده و ظاهراً به مقتضای مسائلی که در کتاب اسرار هزارساله نوشته شده به پاسخگویی پرداخته است. کتاب کشف الاسرار محتوی مطالب متنوع اعتقادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی بوده و در عین حال خیانت‌های رضاخان در آن با صراحت بیان شده است. نقدهای حکمی‌زاده درباره مسائل حکومتی اسلام به‌ناچار امام را که متکفل پاسخ به